

36

การประเมินความเสี่ยงการทุจริต
ประจำปี ๒๕๖๔

ของ

องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว
อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

คำนำ

ด้วยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๙ ให้หน่วยงานภาครัฐเข้าร่วมประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ซึ่งเป็นเกณฑ์ประเมินผลที่ต้องการให้หน่วยงานรัฐยกระดับการดำเนินงานให้โปร่งใสและต่อต้านการทุจริตในองค์กร ซึ่งในเกณฑ์ประเมินของ ITA ให้มีการประเมินด้านการต่อต้านการทุจริตในองค์กรเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนของหน่วยงาน โดยใช้เครื่องมือแบบสำรวจ หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence Based) ในเกณฑ์การประเมินได้กำหนดให้มีการดำเนินการวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อกำหนดมาตรการสำคัญในการป้องกันการทุจริต การบริหารงานที่โปร่งใสและตรวจสอบได้ การแก้ไขปัญหาการกระทำผิดวินัยของเจ้าหน้าที่รัฐที่เป็นปัญหาสำคัญ และพบข้อ

เพื่อบรรลุเป้าหมายการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA) องค์กรบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว จึงประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ๒๕๖๔ ด้านกระบวนการใช้ราชการ (ส่วนกลาง) เพื่อเป็นมาตรการที่สนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงระดับคุณธรรมและความโปร่งใสภายในองค์กร ส่งผลให้องค์กรมีบรรยากาศและวัฒนธรรมในการทำงานที่ดี ตลอดจนช่วยสร้างความเชื่อมั่นของประชาชน ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

สำนักงานปลัดฯ
องค์กรบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	๑-๓
๒. วัตถุประสงค์	๔
๓. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง	๔
๔. แนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS	๔

การจัดทำมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

เรื่อง การใช้ราชการ (ส่วนกลาง)

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว

๑. หลักการและเหตุผล

การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการมีผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมถือเป็นการทุจริตคอร์รัปชันประเภทหนึ่ง เพราะเป็นการแสวงหาประโยชน์ส่วนบุคคล โดยการละเมิดต่อกฎหมายหรือจริยธรรมด้วยการใช้อำนาจในตำแหน่งหน้าที่ไปแทรกแซงการใช้ดุลยพินิจในกระบวนการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จนทำให้เกิดการละทิ้งคุณธรรมในการปฏิบัติหน้าที่สาธารณะ ขาดความเป็นอิสระ ความเป็นกลางและความเป็นธรรม จนส่งผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะของส่วนรวม และทำให้ผลประโยชน์หลักขององค์กร หน่วยงาน สถาบันและสังคมต้องสูญเสียไป โดยผลประโยชน์ที่สูญเสียไปอาจอยู่ในรูปของผลประโยชน์ทางการเงิน คุณภาพการให้บริการ ความเป็นธรรมในสังคม รวมถึงคุณค่าอื่น ๆ ตลอดจนโอกาสในอนาคตตั้งแต่ระดับองค์กรจนถึงระดับสังคม อย่างไรก็ตาม อาจมีผู้กระทำความผิด โดยไม่เจตนาหรือไม่มีความรู้เรื่องดังกล่าวอีกเป็นจำนวนมาก จนนำไปสู่การถูกกล่าวหา ร้องเรียน เรื่องทุจริต หรือถูกลงโทษทางอาญา ผลประยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interest : COL เป็นประเด็นปัญหาทางการบริหารภาครัฐในปัจจุบันที่เป็นบ่อเกิดของปัญหาการทุจริตประพฤติมิชอบ ในระดับที่รุนแรงขึ้น และยังสะท้อนปัญหาการขาดหลักธรรมาภิบาลและเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศอีกด้วย

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หมายถึง กระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหายจากการปฏิบัติงานที่อาจเกิดผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือยังมีสถานการณ์หรือสถานการณ์ของการขัดกันของประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น

ความหมายผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม Conflict of Interests (COL) มีการใช้คำภาษาไทยไว้หลายคำ เช่น “ผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม” “ผลประโยชน์ขัดกัน” ผลประโยชน์ขัดแย้ง หรือ การขัดกันแห่งผลประโยชน์ ถ้อยคำเหล่านี้ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ อันเป็นการกระทำที่ขัดต่อหลักคุณธรรมจริยธรรม และหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Governance) โดยทั่วไปเรื่องผลประโยชน์

ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม จึงหมายถึงความทับซ้อนระหว่างผลประโยชน์ส่วนตน และผลประโยชน์สาธารณะที่มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กล่าวทั้งเป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีผลประโยชน์ส่วนตนอยู่และได้ใช้อิทธิพลตามอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ เพื่อให้เกิดประโยชน์ส่วนตัว โดยก่อให้เกิดผลเสียต่อผลประโยชน์ส่วนรวม มีหลากหลายรูปแบบไม่จำกัดอยู่ในรูปแบบของตัวเงินหรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่นๆ ที่ไม่ใช่ในรูปแบบตัวเงินหรือทรัพย์สินมีลักษณะ ๗ ประการ ดังนี้

๑. **หาผลประโยชน์ให้ตนเอง** คือ การใช้อำนาจหน้าที่เพื่อตนเอง เช่น ข้าราชการใช้อำนาจหน้าที่ให้บริษัทตัวเองได้งานรับเหมาจากรัฐ หรือฝากลูกหลานเข้าทำงาน เป็นต้น

๒. **รับผลประโยชน์** คือ การรับสินบนหรือรับของขวัญ เช่น เป็นเจ้าพนักงานสรรพากรแล้วรับเงินจากผู้มาเสียภาษี หรือเป็นเจ้าหน้าที่จัดซื้อแล้วรับไม้กอล์ฟเป็นของกำนัลจากร้านค้า เป็นต้น

๓. **ใช้อิทธิพล** เป็นการเรียกผลตอบแทนในการใช้อิทธิพลในตำแหน่งหน้าที่ ส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอย่างไม่เป็นธรรม

๔. **ใช้ทรัพย์สินของทางราชการเพื่อประโยชน์ส่วนตน** เช่น การใช้รถยนต์หรือคอมพิวเตอร์ราชการ ทำงานส่วนตัว เป็นต้น

๕. **ใช้ข้อมูลลับของทางราชการ** เช่น รู้ว่าราชการจะตัดถนนจึงรีบไปซื้อที่ดินในบริเวณดังกล่าวตักหน้าไว้ก่อน เป็นต้น

๖. **รับงานนอก** ได้แก่ การเปิดบริษัททำธุรกิจซ้อนกับหน่วยงานที่ตนเองทำงานอยู่ เช่น เป็นนักบัญชี แต่รับงานส่วนตัวจนไม่มีเวลาทำงานบัญชีในหน้าที่ให้กับหน่วยงาน เป็นต้น

๗. **ทำงานหลังออกจากตำแหน่ง** คือการไปทำงานให้กับผู้อื่นหลังจากที่ทำงานเดิม โดยใช้ความรู้หรืออิทธิพลจากที่เดิมมาชิงงานหรือเอาประโยชน์โดยไม่เป็นธรรม เช่น เอาความรู้ในนโยบายและแผนของธนาคารแห่งประเทศไทยไปช่วยธนาคารเอกชนอื่นๆหลังจากเกษียณ เป็นต้น

การวิเคราะห์ความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม จึงหมายถึงกระบวนการวิเคราะห์ความเสี่ยงที่เป็นระบบในการบริหารจัดการปัจจัยและควบคุมกระบวนการปฏิบัติงานเพื่อลดมูลเหตุของโอกาสที่จะเกิดความเสียหายจากการปฏิบัติที่อาจเกิดผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือความขัดแย้งระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ อันเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดกับการทุจริต กล่าวคือ ยังมีสถานการณ์หรือสภาวะการณ์ของการขัดกันของผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมมากเท่าใด ก็ยังมีโอกาสก่อให้เกิดหรือนำไปสู่การทุจริตมากเท่านั้น การจำแนกความเสี่ยงออกเป็น ๔ ลักษณะ ดังนี้

๑. **ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk : S)** หมายถึง ความเสี่ยงเกี่ยวกับการบรรลุเป้าหมาย และพันธกิจในภาพรวมที่เกิดจากเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์และเหตุการณ์ภายนอกที่ส่งผลต่อกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ และการปฏิบัติตามแผนกลยุทธ์ไม่เหมาะสม รวมถึงความไม่สอดคล้องกันระหว่างนโยบาย เป้าหมายกลยุทธ์ โครงสร้างองค์กร

ภาวะการณ้แข่งขัน ทรัพยากรและสภาพแวดล้อม อันส่งผลกระทบต่อวัตถุประสงค์หรือ เป้าหมายขององค์กร

๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน (Operational Risk) เกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพประสิทธิผล หรือผลการปฏิบัติงาน โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยงเนื่องจากระบบภายใน ขององค์กร กระบวนการเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ใช้บุคลากร ความเพียงพอของข้อมูล ส่งผลต่อประสิทธิภาพประสิทธิผลในการดำเนินโครงการ
๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน (Financial Risk :F) เป็นความเสี่ยงเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณ และการเงิน เช่น การบริหารการเงินที่ไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสม ทำให้ขาดประสิทธิภาพและ ไม่ทันต่อสถานการณ์หรือเป็นความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการเงินขององค์กร เช่น การ งบประมาณการงบประมาณไม่เพียงพอ และไม่สอดคล้องกับขั้นตอนการดำเนินการ เป็นต้น เนื่องจากขาดการจัดหาข้อมูล การวิเคราะห์ การวางแผน การควบคุม และการจัดทำ รายงานเพื่อนำมาใช้ในการบริหารงบประมาณและการเงินดังกล่าว
๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ (Compliance Risk : C) เกี่ยวข้องกับ การปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ โดยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเป็นความเสี่ยง เนื่องจาก ความไม่ชัดเจน ความไม่ทันสมัยหรือความไม่ครอบคลุมของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ รวมถึงการทำนิติกรรมสัญญา การร่างสัญญาที่ไม่ครอบคลุมการ ดำเนินงาน

๒. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อกำหนดมาตรการหรือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานที่อาจ เกิดผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of interests : COI)

๒. เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ แสดงเจตจำนงสุจริต และความมุ่งมั่นในการบริหารราชการโดยใช้ หลักธรรมาภิบาลให้กับองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองนมวัว

๓. เพื่อสืบทอดวัฒนธรรม และแสดงเจตจำนงสุจริตในการบริหารราชการให้เกิดความคิด แยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๔. เพื่อตรวจสอบการบริหารงานและการปฏิบัติราชการของเจ้าหน้าที่รัฐ ไม่ให้เกิดการแสวงหา ผลประโยชน์ส่วนตัวในตำแหน่งเจ้าหน้าที่อันมิควรได้โดยชอบตามกฎหมาย ให้ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดียืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้อง เป็นธรรม ถูกกฎหมาย โปร่งใส และ ตรวจสอบได้

๕. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นศรัทธาต่อการบริหารราชการแผ่นดินแก่ผู้รับบริการ ผู้มีส่วนได้ส่วน เสียและประชาชน

๓. วิธีวิเคราะห์ความเสี่ยง

เป็นการวิเคราะห์ที่โดยเริ่มจากการระบุความเสี่ยงจากกระบวนการต่างๆอธิบายรูปแบบพฤติกรรม เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต การวิเคราะห์ระดับความรุนแรงของผลกระทบกับระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง และการกำหนดมาตรการ/กิจกรรม/แนวทาง ในการป้องกันความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองนวมวี่ที่มีประสิทธิภาพ

๔. แนวทางประเมินความเสี่ยงการทุจริต FRAs : FRAUD RISK-ASSESSMENTS

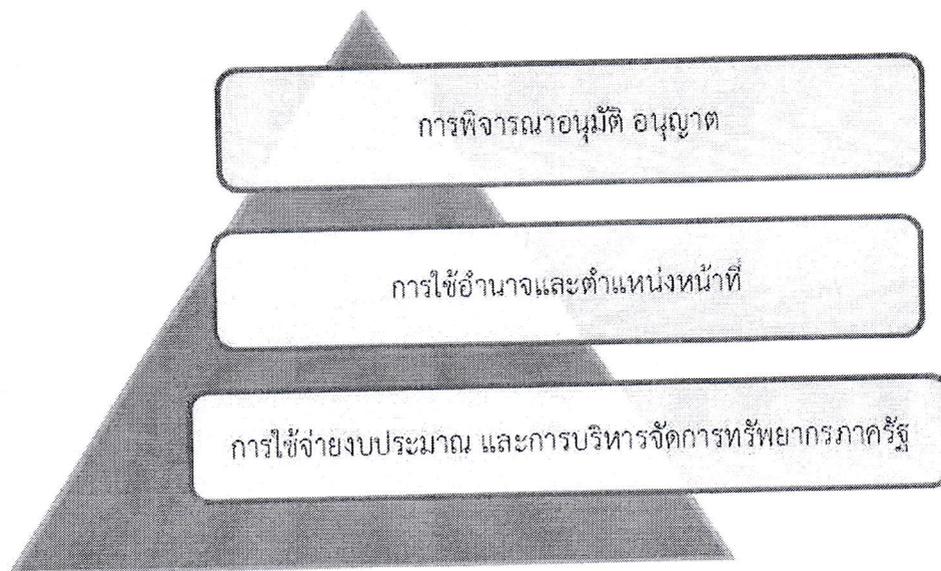
๑ ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริตแบ่งเป็น ออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๑) ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มีภารกิจ ให้บริการประชาชนอนุมัติ หรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๕๘)

๒) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓) ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

๒. ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี ๙ ขั้นตอน ดังนี้

๑.การระบุความเสี่ยง
๒.การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง
๓.เมทริกส์ระดับความเสี่ยง
๔.การประเมินการควบคุมความเสี่ยง
๕.แผนบริหารความเสี่ยง
๖.การจัดทำรายงานผลการเฝ้าระวังความเสี่ยง
๗.จัดทำระบบการบริหารความเสี่ยง
๘.การจัดทำรายงานการบริหารความเสี่ยง
๙.การรายงานผลการดำเนินงานตามแผนการบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๑ การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การประเมินความเสี่ยงระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม เรื่องการใช้รถราชการด้าน
☐ ๑. ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์
☐ ๒. ความเสี่ยงด้านการดำเนินงาน
☐ ๓. ความเสี่ยงด้านการเงิน
☒ ๔. ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบ
ชื่อกระบวนงาน/งานการใช้รถราชการ (ส่วนกลาง)
ชื่อหน่วยงาน องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว
ผู้รับผิดชอบ องค์การบริหารส่วนตำบลวังน้ำเขียว โทรศัพท์ ๐๓๔-๓๕๒๐๖๘ - ๙

ตารางที่ ๑ ตารางระบุความเสี่ยง (Know Factor และ Unknown Factor)

ที่	โอกาส/ ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
		Know Factor	Unknown Factor
๑	ขอใช้รถในระบบการจองรถ (อย่างน้อย๑วัน) - ระยะเวลาขอรถไม่เป็นไปตามระบบ	✓	
๒	เสนอให้ผู้บังคับบัญชาอนุมัติ - ผู้มีรายชื่อเดินทาง ไม่ได้เป็นคนขอรถในระบบ	✓	
๓	ส่งคำขอแบบใช้รถไปฝ่ายธุรการ		✓
๔	ฝ่ายธุรการพิจารณาจัดรถตามคำขอของหน่วยงานต่าง ๆ - เจ้าหน้าที่พิจารณารอรถ พิจารณาตามลำดับความสำคัญ	✓	
๕	แจ้งหน่วยงานที่ทำการขอใช้รถ - แจ้งข้อมูลการใช้รถไม่ตรงตามผู้ขอ(ผู้ขับและทะเบียนรถ) - ผู้ใช้รถไม่ปฏิบัติตามเวลาที่ขอใช้รถ - ยกเลิกการใช้รถ แต่ไม่แจ้งผู้รับผิดชอบจ่ายรถ	✓	
๖	พนักงานขับรถจะถือใบอนุญาตการใช้รถพร้อมลงเลขไมล์ - ไม่ลงเลขไมล์ ระยะทางในการตรวจสอบของระบบการใช้รถ ตรวจสอบน้ำมันก่อนเดินทาง		✓
๗	เดินทางไป-กลับพร้อมเจ้าหน้าที่ โดยเจ้าหน้าที่ต้องเซ็นรับทราบการใช้รถตอนกลับ - เดินทางไม่ตรงกับใบขอใช้รถ หรือเดินทางออกนอกเส้นทาง	✓	
๘	นำใบใช้รถเสนอ ปลัด และรองปลัด		✓
๙	ฝ่ายธุรการเป็นผู้เก็บเอกสารการใช้รถ		✓
๑๐	ไม่มีระบบควบคุมการเก็บกุญแจรถราชการ ซึ่งจะทำให้พนักงานขับรถจะนำรถไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต		✓

ตารางที่ ๑ อธิบายรายละเอียดความเสี่ยงการทุจริตเช่นรูปแบบ พฤติการณ์การทุจริตที่มีความเสี่ยง การทุจริตเท่านั้น และควรอธิบายพฤติการณ์ความเสี่ยงให้ละเอียด ชัดเจนมากที่สุด

- ความเสี่ยงที่เคยเกิด หรือคาดว่าจะเกิดซ้ำสูงมีประวัติอยู่แล้ว ให้ใส่เครื่องหมาย ✓ ในช่อง Known Factor

- หากไม่เคยเกิดหรือไม่มีประวัติมาก่อน แต่มีความเสี่ยงจากการพยากรณ์ในอนาคตว่า ในช่อง Unknown Factor มีโอกาสเกิด ให้ใส่เครื่องหมาย ✓

- หน่วยงานสามารถปรับแบบได้โดยไม่ระบุว่าเป็นประเภท Known Factor หรือ Unknown Factor ก็ได้

ขั้นตอนที่ ๒ การวิเคราะห์สถานะความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๒ ให้นำข้อมูลจากตารางที่ ๑ มาวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงการทุจริตของแต่ละโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตออกตามรายสีไฟจราจร เขียว เหลือง ส้ม แดง โดยระบุสถานะของ ความเสี่ยงในช่องสีไฟจราจร ความหมายของสถานะความเสี่ยงตามสีไฟจราจร มีรายละเอียดดังนี้

- สถานะสีเขียว : ความเสี่ยงระดับต่ำ
- สถานะสีเหลือง : ความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถให้ความรอบคอบระมัดระวัง ในระหว่างปฏิบัติงาน ตามปกติควบคุมดูแลได้
- สถานะสีส้ม : ความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้เกี่ยวข้องหลายคน หลายหน่วยงาน ภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุม หรือไม่มีอำนาจควบคุม ข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ
- สถานะสีแดง : ความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จักไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรืออย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ ๒ ตารางแสดงสถานะความเสี่ยง (แยกตามรายสีไฟจราจร)

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	เขียว	เหลือง	ส้ม	แดง
๑	ระยะเวลาขอรถไม่เป็นไปตามระบบ		✓		
๒	ผู้มีรายชื่อเดินทางไม่ได้เป็นคนขอรถในระบบ				✓
๓	ส่งคำขอแบบใช้รถไปที่ฝ่ายพัสดุ	✓			
๔	เจ้าหน้าที่พัสดุพิจารณาการขอรถ จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของการขอใช้รถ			✓	
๕	แจ้งข้อมูลการใช้รถไม่ตรงตามผู้ขอ (ผู้ขับและทะเบียนรถ)	✓			
๖	ไม่ลงทะเบียนเลขไมล์ ระยะทางในการตรวจสอบของระบบการใช้รถ				✓
๗	เดินทางไม่ตรงกับใบขอใช้รถ หรือการเดินทางออกนอกเส้นทางและไม่ตรงตามระเบียบการใช้รถราชการ				✓
๘	นำใบใช้รถเสนอหน้าฝ่ายพัสดุ	✓			
๙	ฝ่ายพัสดุเป็นผู้เก็บเอกสารการใช้รถ	✓			
๑๐	ไม่มีระบบควบคุมการเก็บกุญแจรถราชการ ซึ่งทำให้พนักงานขับรถจะนำรถราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต				✓

ตารางที่ ๒ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๑ นำมาแยกสถานะความเสี่ยงการทุจริต

ตามไฟสีจราจร - สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ

- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง

- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง

- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก

ขั้นตอนที่ ๓ เมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix)

ขั้นตอนที่ ๓ นำโอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต ที่มีสถานะความเสี่ยงระดับสูงจนถึงความเสี่ยงระดับสูงมาก ที่เป็น สีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาทำการหาค่าความเสี่ยงรวม ซึ่งได้จากระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง ที่มีค่า ๑ - ๓ คูณด้วย ระดับความรุนแรงของผลกระทบที่มีค่า ๑ - ๓ เช่นกัน ค่า ๑ - ๓ โดยมีเกณฑ์ในการให้ค่า ดังนี้

ตารางที่ ๓ SCORING ทะเบียนข้อมูลที่ต้องเฝ้าระวัง ๒มิติ
(หรือตารางเมทริกส์ระดับความเสี่ยง (Risk level matrix))

ที่	โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง			ระดับความรุนแรงของผลกระทบ			ค่าความเสี่ยงรวม จำเป็น X รุนแรง
		๓	๒	๑	๓	๒	๑	
๒	ผู้มีรายชื่อเดินทางไม่ได้เป็นคนขอรดในระบบ		๒			๓		๖
๔	เจ้าหน้าที่พัสดุพิจารณาการขอรด จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของการขอใช้รถ		๓			๑		๓
๖	ไม่ลงทะเบียนเลขไมล์ ระยะทางการตรวจสอบของระบบการใช้รถ		๓			๓		๙
๗	เดินทางไม่ตรงกับใบขอใช้รถ หรือการเดินทางออกนอกเส้นทางและไม่ตรงตามระเบียบการใช้รถราชการ		๓			๓		๙
๑๐	ไม่มีระบบควบคุมการเก็บกุญแจรถราชการ ซึ่งทำให้พนักงานขับรถจะนำรถราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต		๒			๓		๖

ตารางที่ ๓ นำข้อมูลที่มีสถานะความเสี่ยงในช่องสีส้ม และสีแดง จากตารางที่ ๒ มาหาค่าความเสี่ยงรวม (ระดับความจำเป็นของการเฝ้าระวัง คูณ ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ขั้นตอนที่ ๔ การประเมินการควบคุมความเสี่ยง (Risk – Control Matrix Assessment)

ขั้นตอนที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมการทุจริต ว่ามีระดับการควบคุมความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับใด เมื่อเทียบกับคุณภาพการจัดการ (คุณภาพการจัดการสอดคล้อง เฝ้าระวังในงานปกติ) โดยเกณฑ์คุณภาพการจัดการ จะแบ่งเป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ดี: จัดการได้ทันที ทุกครั้งที่เกิดความเสี่ยง ไม่กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานองค์กร ไม่มีผลเสียทางการเงิน ไม่มีรายจ่ายเพิ่ม

พอใช้: จัดการได้โดยส่วนใหญ่ มีบางครั้งยังจัดการไม่ได้ กระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงาน องค์กรแต่ยอมรับได้ มีความเข้าใจ

อ่อน : จัดการไม่ได้ หรือได้เพียงส่วนน้อย การจัดการเพิ่มเกิดจากรายจ่าย มีผลกระทบถึงผู้ใช้บริการ/ผู้รับมอบผลงานและยอมรับไม่ได้ ไม่มีความเข้าใจ

ตารางที่ ๔ ตารางแสดงการประเมินการควบคุมความเสี่ยง

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	คุณภาพการจัดการ	ค่าประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต		
		ค่าความเสี่ยงระดับต่ำ	ค่าความเสี่ยงระดับปานกลาง	ค่าความเสี่ยงระดับสูง
๔.เจ้าหน้าที่พัสดุพิจารณาการขอรถ จะพิจารณาตามลำดับความสำคัญของการขอใช้รถ	ดี	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง
๑๐. ไม่มีระบบควบคุมการเก็บกุญแจรถราชการ ซึ่งทำให้พนักงานขับรถจะนำรถราชการไปใช้โดยไม่ได้รับอนุญาต	พอใช้	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง
๒.ผู้มีรายชื่อเดินทางไม่ได้เป็นคนขอรถในระบบ ๖.ไม่ลงทะเบียนเลขไมล์ ระยะทางในการตรวจสอบของระบบการใช้รถ ๗.เดินทางไม่ตรงกับใบขอใช้รถ หรือการเดินทางออกนอกเส้นทางและไม่ตรงตามระเบียบการใช้รถราชการ	อ่อน	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง

ตารางที่ ๔ ให้นำค่าความเสี่ยงรวม (จำเป็น X รุนแรง) จากตารางที่ ๓ มาทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต โดยการวิเคราะห์จากคุณภาพการจัดการขององค์กรกับความเสี่ยงเรื่องที่ทำให้การประเมิน (ดี/พอใช้/อ่อน) เพื่อประเมินว่าความเสี่ยงการทุจริต มีค่าความเสี่ยงอยู่ระดับใด จะได้นำไปบริหารจัดการความเสี่ยงตามความรุนแรงของความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ แผนบริหารความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ ๕ ให้เลือกเหตุการณ์ที่มีความเสี่ยงสูงสุดจากการประเมินการควบคุมความเสี่ยง Risk – Control Matrix Assessment ในตารางที่ ๔ ที่อยู่ในช่องค่าความเสี่ยง อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลางมาทำแผนบริหารความเสี่ยงการทุจริตตามลำดับความรุนแรง(กรณีที่หน่วยงานทำการประเมินการควบคุมความเสี่ยง ในตารางที่ ๔ ไม่พบว่าความเสี่ยงอยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง เลย แต่พบว่า ความเสี่ยงการทุจริตอยู่ในระดับต่ำ หรือค่อนข้างต่ำ ให้ทำการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงในเชิงเฝ้าระวัง ความเสี่ยงการทุจริตหรือให้หน่วยงานพิจารณาทำการเลือกภารกิจงาน หรือกระบวนการหรือการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดหรือมีโอกาสเกิดความเสียหายการทุจริต นำมาประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพิ่มเติม)

ตารางที่ ๕ ตารางแผนบริหารความเสี่ยง

ที่	รูปแบบ พฤติการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	มาตรการป้องกันการทุจริต
๒	ผู้เดินทางไม่ตรงกับใบขออนุญาตใช้รถราชการ	๑. กำชับให้หน่วยที่ขอใช้รถราชการ กำกับผู้เดินทางให้เป็นบุคคลเดียวกับผู้ขออนุญาต ๒. ผู้ขออนุญาตใช้รถจะต้องทำหนังสือบันทึกชี้แจงภายหลังจากการเดินทางกลับจากราชการ ๓. ในกรณีที่พบว่า การใช้รถราชการไม่เป็นไปตามคำขอหรือออกนอกเส้นทาง ผู้ขออนุญาตใช้รถราชการต้องเป็นผู้รับผิดชอบด้วย
๖	ไม่มีการลงทะเบียน ระยะทางการตรวจสอบระบบใช้รถ	๑. ผู้ขออนุญาตใช้รถราชการ จะต้องตรวจสอบให้พนักงาน ขับรถราชการ ลงรายละเอียดการใช้รถราชการให้ถูกต้อง และครบถ้วน ๒. ผู้ขออนุญาตใช้รถราชการ ต้องเซ็นชื่อกำกับการใช้รถราชการ
๗	การเดินทางไม่ตรงกับใบขอใช้รถราชการ หรือออกนอกเส้นทาง	๑.เจ้าหน้าที่ควบคุมการใช้รถจะต้องตรวจสอบรายละเอียดการใช้รถราชการสอดคล้องกับข้อเท็จจริง หากพบความผิดปกติให้แจ้งหน่วยงานผู้ขออนุญาตใช้รถราชการทราบ และให้ผู้ขออนุญาตใช้รถราชการชี้แจงเหตุผล

ตารางที่ ๕ พิจารณาเหตุการณ์ความเสี่ยงที่มีค่าความเสี่ยงการทุจริตจากตารางที่ ๔ ตามลำดับความรุนแรงความเสี่ยงที่อยู่ในระดับสูง ค่อนข้างสูง ปานกลาง มาจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริตต่อไป